

Dosarul nr. 2ra-128/19

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (jud: S. Papuha)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Ciugureanu, N. Traciuc, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Mariana Pitic
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Serghei Scestlivîi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Scestlivîi împotriva Societății pe acțiuni „Asito” și Gheorghe Pitușcan cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma accidentului rutier,

împotriva deciziei din 23 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Serghei Scestlivîi și a fost admis apelul declarat de Gheorghe Pitușcan, casată hotărârea din 21 ianuarie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii,

c o n s t a ț ă:

La data de 28 noiembrie 2013, Serghei Scestlivîi a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva SA „Asito” și Gheorghe Pitușcan cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat în urma accidentului rutier.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că în anul 2008 a procurat autovehiculul de model „Mercedes 412D”, a.f. 1997, cu numărul de înmatriculare OCAL 737, pe care ulterior l-a transmis în locațiune conform contractului încheiat între tatăl său - Sciastlivîi Vasiliu și SA „Parcul de autobuze și taximetrie nr. 5 din Otaci” pentru perioada 16 martie 2010 -16 martie 2012. Autovehiculul circula pe ruta Otaci-Chișinău și era condus de tatăl său Sciastlivîi Vasiliu, autocarul fiindu-i transmis în folosință. Conform pct. 4.1. din contractul de locațiune din 16 martie 2010, locatarul achită locatorului în temeiul normativelor și legislației în vigoare a RM plata de chirie în mărime de 10% din veniturile generale.

Serghei Scestlivîi a menționat că la data de 26 noiembrie 2010, la volanul autocarului se afla Traci Nicolae, angajat al SA „Parcul de autobuze și taximetrie nr. 5 din Otaci”, care a fost implicat într-un accident rutier, provocat de Gheorghe Pitușcan, conducătorul automobilului de model „Volkswagen Vento”, cu numărul de înmatriculare CHZ 080. În baza procesului-verbal cu privire la contravenție din 14 ianuarie 2011, Gheorghe Pitușcan a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i aplicată

amendă în mărime de 800 de lei. La momentul producerii accidentului, Gheorghe Pitușcan dispunea de poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă nr. 0135252 din 24 februarie 2010, eliberată în temeiul contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă de către compania de asigurare SA „Asito”.

Reclamantul a susținut că potrivit procesului-verbal de constatare a pagubelor din 19 ianuarie 2011, întocmit de SA „Asito” și actului de evaluare a pagubelor nr. 8228, întocmit de SRL „Autocomfix”, prejudiciul material cauzat în urma deteriorării autovehiculului a fost evaluat în mărime de 57 235,33 de lei. La 23 martie 2011 a depus în adresa companiei de asigurare o cerere în care a indicat că nu este de acord cu suma achitată cu titlu de recuperare a prejudiciului material, compania informându-l că această sumă a fost calculată în conformitate cu normele tehnologice, tarifele medii la reparație și costul pieselor de schimb conform catalogului și prețurilor magazinelor specializate, cu excluderea procentului de uzură și în corespundere cu prevederile Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă cauzată de autovehicule.

A invocat că la cererea lui, Direcția tehnico-criminalistică a Ministerului Afacerilor Interne a întocmit raportul de constatare tehnico-științifică nr. 1170 din 14 aprilie 2011, prin care s-a constatat că prejudiciul material cauzat în urma accidentului constituie 90 492 de lei.

Astfel, consideră că SA „Asito” și Gheorghe Pitușcan urmează să-i achite diferența dintre suma stabilită de compania de asigurare și cea conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 1170 în mărime de 33 257 de lei.

Serghei Scestlivîi a afirmat că, din motivul deteriorării autovehiculului ce-i aparținea, a fost nevoit să închirieze un alt mijloc de transport pentru a activa pe ruta Otaci-Chișinău, la 02 decembrie 2010 fiind încheiat cu Oleg Badia contract de locațiune a autocarului de model „Mercedes Sprinter” cu numărul de înmatriculare CMV 769. Conform certificatului eliberat de SA „Parcul de autobuze și taximetrie nr. 5 din Otaci”, autocarul de model „Mercedes Sprinter” cu numărul de înmatriculare CMV 769 a activat pe ruta Otaci-Chișinău în perioada decembrie 2010 – aprilie 2011, perioadă în care i-a achitat lui Oleg Badia pentru chiria mijlocului de transport suma de 51 200 de lei.

A specificat că urmare a consecințelor accidentului rutier i s-a cauzat și un prejudiciu material ce constă în faptul că nu a obținut un anumit venit, pe care urma să-l obțină conform prevederilor contractului de locațiune din 16 martie 2010 încheiat cu tatăl său, căruia i-a transmis autocarul spre folosință, încheiat cu SA „Parcul de autobuze și taximetrie nr. 5 din Otaci” la data de 16 martie 2010. Respectiv, reieșind din considerentul că în perioada 27 noiembrie 2010 – 01 decembrie 2010 autocarul nu a funcționat pe rută, nu a obținut un venit de 3120 de lei, care urmează a fi reparat de către Gheorghe Pitușcan.

Serghei Scestlivîi a solicitat încasarea în mod solidar din contul SA „Asito” și Gheorghe Pitușcan a sumei de 33 257 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin deteriorarea autovehiculului și încasarea din contul lui Gheorghe Pitușcan a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 54 320 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin comiterea accidentului rutier.

Prin hotărârea din 21 ianuarie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, acțiunea depusă de Serghei Scestlivîi a fost admisă parțial și s-a încasat din contul

lui Gheorghe Pitușcan în beneficiul lui Serghei Sceastlivîi suma de 54 320 de lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 1000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în total 55 320 de lei. Totodată, s-a încasat din contul lui Gheorghe Pitușcan în beneficiul statului suma de 629,6 lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de fond a ajuns la concluzia că, nu au fost prezentate probe pertinente și concludente care să justifice încasarea diferenței dintre suma achitată de compania de asigurare cu titlu de prejudiciu material cauzat în urma deteriorării autovehiculului și cea conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 1170, or, evaluarea pagubelor a fost efectuată de către SRL „Autocomfix” în strictă conformitate cu prevederile legale, cu participarea și semnarea actului de către persoanele implicate în accidentul rutier din 26 noiembrie 2010.

Totodată, instanța de judecată a constatat că în rezultatul deteriorării autovehiculului în urma accidentului rutier, reclamantul a fost nevoit să închirieze alt mijloc de transport pentru a putea lucra pe ruta Otaci-Chișinău, suportând astfel prejudiciu material ce necesită a fi reparat de către Gheorghe Pitușcan, recunoscut vinovat de producerea accidentului rutier.

Prin decizia din 23 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Serghei Sceastlivîi și a fost admis apelul declarat de Gheorghe Pitușcan, fiind casată hotărârea din 21 ianuarie 2016 a Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău și emisă o hotărâre nouă de respingere a acțiunii, ca neîntemeiată.

Pentru a ajunge la concluzia dată, instanța de apel a constatat că adresarea persoanei păgubite în instanța de judecată cu pretenții privind încasarea despăgubirii de asigurare se admite doar în cazul în care părțile nu au încheiat un acord referitor la cuantumul despăgubirii de asigurare sau persoana și-a exteriorizat dezacordul la momentul semnării acordului respectiv cu cuantumul determinat al despăgubirii de asigurare. Pe când la caz, la 22 martie 2011 SA „Asito” și Serghei Sceastlivîi au încheiat acordul cu privire la cuantumul despăgubirii de asigurare, ultimul neînaintând obiecții la suma despăgubirii de asigurare stabilită de 57 235 de lei.

De asemenea, Curtea de Apel Chișinău a conchis că Serghei Sceastlivîi nu a probat prejudiciul material solicitat în mărime totală de 54 320 de lei, raporturile de locațiune înstitute între Vasiliu Sceastlivîi, tatăl reclamantului și SA „Parcul de autobuze și taximetrie nr. 5 din Otaci” nefiind opozabile lui Serghei Sceastlivîi, iar în confirmarea achitării chiriei pentru autocarul de model „Mercedes Sprinter” cu numărul de înmatriculare CMV 769 nu a fost prezentat niciun înscris.

La data de 01 august 2018 Serghei Sceastlivîi a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 23 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 21 ianuarie 2016 a Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că nu a participat la examinarea cauzei în ordine de apel, deoarece a fost plecat peste hotarele țării, în adresa lui nefiindu-i expediată copia deciziei redactată integral din 23 noiembrie 2016, la materialele cauzei lipsind dovada recepționării acesteia. Reprezentantul lui, avocatul Sergiu Coptu, a participat la examinarea cauzei în instanța de apel, însă nu a asistat la pronunțarea dispozitivului deciziei din 23 noiembrie 2016. Ulterior, avocatul a

întreprins anumite acțiuni cu privire la primirea deciziei motivate, însă instanța de apel nu i-a înmănat sau expediat decizia. Aproximativ în luna februarie 2017 angajații Curții de Apel Chișinău i-au explicat avocatului că dosarul civil a fost transmis instanței de fond, unde urmează să se adreseze pentru a primi decizia din 23 noiembrie 2016.

Astfel, recurentul a menționat că începând cu luna aprilie 2017, avocatul Sergiu Coptu a depus câteva cereri la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, prin care a solicitat eliberarea copiei deciziei instanței de apel, care însă nu i-a fost pusă la dispoziție din cauza că angajații instanței nu puteau găsi dosarul nici în cancelarie și nici în arhivă. Această situație a durat până la începutul lunii iunie 2018, când la insistența avocatului a fost găsit în sfârșit dosarul civil și la 10 iunie 2018 i-au eliberat acestuia copia deciziei.

Consideră Serghei Sceastlivîi că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, or, pe parcursul examinării cauzei au fost prezentate probe pertinente și concludente care demonstrează integral prejudiciul material și moral suportat în urma accidentului rutier.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Serghei Sceastlivîi, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

Prevederile art. 434 din Codul de procedură civilă stipulează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Serghei Sceastlivîi urmează a fi considerat inadmisibil din motiv că este depus cu omiterea termenului de declarare a recursului.

Astfel, materialele cauzei relevă că la 29 ianuarie 2016, Serghei Sceastlivîi a contestat cu apel hotărârea din 21 ianuarie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, recurentul-apelant fiind citat legal de Curtea de Apel Chișinău de trei ori, potrivit semnăturii de pe avizele de recepție (f.d. 131, 146, 171, volumul I).

La ședințele de judecată ale instanței de apel Serghei Sceastlivîi nu s-a prezentat, însă a fost reprezentat de către avocatul Sergiu Coptu, care a fost prezent la ședința de judecată din 16 noiembrie 2016, susținând cererea de apel și solicitând admiterea acesteia, ședința fiind întreruptă pentru 23 noiembrie 2016, dată la care urmau a fi ascultate susținerile orale și pronunțat dispozitivul deciziei (f.d. 201-204, volumul I).

Potrivit procesului-verbal, la ședința de judecată din 23 noiembrie 2016 s-a prezentat doar Gheorghe Pitușcan și reprezentantul acestuia, avocatul Eugeniu Miron, Curtea de Apel Chișinău pronunțând dispozitivul deciziei din 23 noiembrie 2016.

La 31 ianuarie 2017, instanța de apel a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei integrale din 23 noiembrie 2016 (f.d. 215, volumul I).

La 19 mai 2017, reprezentantul lui Serghei Sceastlivîi, avocatul Sergiu Coptu, a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani o cerere, prin care a solicitat eliberarea unei copii a deciziei instanței de apel (f.d. 21, volumul II).

La 26 iunie 2017, avocatul Sergiu Coptu repetat a solicitat Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani eliberarea unei copii a deciziei instanței de apel (f.d. 22, volumul II).

Ulterior, la 09 noiembrie 2017 avocatul Sergiu Coptu a mai depus o cerere la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, invocând că anterior a solicitat de două ori eliberarea copiei deciziei instanței de apel, însă nu a primit-o (f.d. 23, volumul II).

La 18 aprilie 2018, Sergiu Coptu din nou a depus cerere la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând eliberarea deciziei Curții de Apel Chișinău, în care a menționat că pe parcursul anului 2017 de trei ori a depus cereri similare, însă de fiecare dată nu a primit nimic din cauza că nu poate fi găsit dosarul civil, deși figurează ca fiind restituit de instanța de apel (f.d. 24, volumul II).

La 01 august 2018 Serghei Sceastlivîi a declarat recurs împotriva deciziei din 23 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

În cererea de recurs a invocat că la 10 iunie 2018, după nenumărate cereri, copia deciziei instanței de apel a fost eliberată avocatului Sergiu Coptu.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că într-adevăr, la materialele cauzei lipsește dovada recepționării de către Serghei Sceastlivîi și avocatul Sergiu Coptu a deciziei din 23 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău anterior datei de 10 iunie 2018, însă avocatul s-a adresat cu prima cerere de eliberare a deciziei motivate abia la 19 mai 2017, fără invocarea cărorva motive întemeiate care să justifice adresarea cu cererea dată peste 6 luni de la emiterea deciziei Curții de Apel Chișinău.

La fel, se atestă că, dat fiind faptul că Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani nu i-a expediat copia deciziei, Sergiu Coptu s-a adresat repetat cu încă trei cereri de eliberare a actului judecătoresc, însă la intervale destul de îndelungate și anume peste o lună, patru luni și cinci luni, termene care nu pot fi considerate rezonabile, în condițiile în care, în prezenta cauză Serghei Sceastlivîi are calitatea de reclamant și respectiv, urma să depună diligența necesară pentru a primi copia deciziei instanței de apel și a o contesta în termenul prevăzut de lege. Iar, în cazul în care instanța de judecată nu i-a eliberat copia actului judecătoresc din motivul că nu găsește dosarul, urma să depună în termen rezonabil plângeri în acest sens, care ar demonstra întreprinderea tuturor acțiunilor posibile în vederea comunicării actului judecătoresc.

În aceeași ordine de idei, completul de judecată subliniază că recurentul nu a susținut că nu a fost conștient de cerința de 2 luni pentru depunerea unei cereri de recurs. De fapt, deși recurentul nu a fost obligat să depună vreo cerere de obținere a copiei hotărârii judecătorești mai devreme de 30 zile de la data pronunțării acesteia, el trebuia să-și asume responsabilitatea pentru consecințele deciziei lui de a se informa despre soarta dosarului abia la 19 mai 2017. Așteptarea acestuia mai mult de șase luni nu a fost motivată. De regulă, drepturile procedurale sunt însoțite de obligații procedurale.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție nu poate reține argumentul invocat de Serghei Scestlivîi precum că a fost plecat peste hotarele țării și nu a participat la examinarea cauzei în ordine de apel, deoarece nu poate fi considerat drept temei justificativ de omitere a termenului prevăzut de lege de contestare a deciziei instanței de apel. Mai mult ca atât, acesta nu a solicitat repunerea în termen.

Deci, se atestă cu certitudine că prezentul recurs, declarat la 01 august 2018, peste mai mult de 1 an și 8 luni de la emiterea deciziei din 23 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost depus de Serghei Scestlivîi în afara termenului legal prevăzut de art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta fiind unul de decădere și nesusceptibil restabilirii, ceea ce condiționează declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Se reiterează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea standardelor înserate în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată, chiar și cu o singură zi, a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanțele de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În aceeași ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că situații similare au fost deja examinate în hotărârile Popov vs Moldova (nr. 2), (6 decembrie 2005, parag. 53), Melnic vs Moldova (14 noiembrie 2006, parag 40 și 41) sau Dacia S.R.L. vs Moldova (18 martie 2008, parag. 77), în care s-a constatat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că cererea de recurs este depusă cu omiterea evidentă a termenului de declarare a recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în temeiul art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, recursul declarat de Serghei Scestlivîi urmează a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. b), art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Serghei Scestlivîi se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru